

בש"פ 4029/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 4029/15

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 ולפי סעיף 10 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971

תאריך הישיבה: כ"ז בסיון התשע"ה (14.6.2015)

בשם המבקשת: עו"ד נעימה חנאווי

בשם המשיב: עו"ד שרון גואטה; עו"ד אילהאם בירו

החלטה

לפניי בקשה להארכת מעצרו של המשיב, קטין, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בצירוף סעיף 10 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער).

1. ביום 20.11.2014 הוגש נגד המשיב כתב אישום יחד עם שני נאשמים נוספים (להלן ביחד: הנאשמים); עמוד 1

הנאשמים שאינם המשיב יכוננו להלן: הנאשמים 1-2), המייחס להם עבירות של חבלה בכוונה מחמירה בצוותא חדא (שתי עבירות), תקיפה הגורמת חבלה של ממש והחזקת סכין שלא כדין. למשיב, נאשם 3 בכתב האישום, יוחסו שתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה בצוותא חדא. לפי כתב האישום, ביום 30.10.2014, החל מהשעה 22:00, ישבו המתלוננים (להלן: ב' וג'), קטינים, יחד עם חבריהם, סביב שולחן מחוץ לפיצרייה, שוחחו ושתו אלכוהול. כשעתיים לאחר מכן הגיעו הנאשמים למקום יחד עם מספר חברים ועם חברתו של נאשם 1, התיישבו ליד שולחן סמוך, שוחחו ושתו אלכוהול אף הם. הנאשמים 1-2 נשאו על גופם סכינים. בשלב מסוים עבר ב' לשולחנם של הנאשמים ושוחח עם חברתו של הנאשם 1 ברוסית, דבר שעורר את חמתו של נאשם 1, שקם מהכיסא והיכה את ב' בשני אגרופים בעינו השמאלית (להלן: האירוע הראשון). חבריו של ב' הרחיקו אותו מנאשם 1 והחזירו אותו לשבת עמם. במקביל הורחק גם נאשם 1 על ידי מי מהנוכחים. בהמשך ניגש נאשם 2 לשולחנו של ב', ניסה לחנוק אותו ולמשוך אותו ממקומו, אולם ניסיונו לא צלח והוא הורחק מהמקום. בסמוך לאחר מכן רצו הנאשמים לעבר ב', כשהנאשמים 1-2 אוחזים בידיהם סכינים והמשיב אוחז במטריה. הנאשמים תקפו את ב' ואת ג' שנחלץ לעזרתו, היכו בהם באגרופים, בבעיטות ובמכות באמצעות המטריה ודקרו אותם באמצעות הסכינים (להלן: האירוע השני). הנאשמים דקרו, בצוותא חדא, את ב' 5 דקרות בבטנו, מרפקו השמאלי, ירכו השמאלית ובגבו; ואת ג' דקרו 5 דקרות בגבו, בבטנו ובחזהו. כתוצאה ממעשיו של נאשם 1 באירוע הראשון נגרמה לב' נפיחות בארובת עין שמאל. כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים באירוע השני אושפז ב' למשך יומיים בבית החולים; לג' נגרמו תמט ריאה וחזה אוויר קטן; והוכנס לו נקז לבית החזה בהליך כירורגי, חתכיו נתפרו והוא אושפז למשך 7 ימים בבית החולים. ביום 15.11.2014 אושפז ג' בשנית בבית החולים בשל החמרה במצבו כתוצאה מהדקירות ונכון ליום הגשת כתב האישום היה עודנו מאושפז.

2. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב והנאשמים האחרים עד לתום ההליכים נגדם. ביום 15.12.2014 קבע בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ד' מרשק מרום) כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית שתומכת בכך שהמשיב תקף אדם אחר באמצעות מטריה, אך ישנה חולשה בראיות בנושא זהות הנתקף, בשאלה אם הצטייד המשיב מראש במטריה ובהיבטים נוספים. ביום 15.3.2015, לאחר בחינת כמה חלופות מעצר מוסדיות ובהסכמת הצדדים, הורה בית המשפט המחוזי על שחרור המשיב ביום 5.4.2015 לחלופת המעצר המוסדית "בית זיו". ביום 15.4.2015 הודיע שירות המבחן לבית המשפט כי המשיב ברח מבית זיו ביום קליטתו במקום יחד עם נער נוסף ששהה בחלופה. ביום 3.5.2015 נתפס ונעצר המשיב, וביום 5.5.2015 נעתר בית המשפט קמא לבקשה (בהסכמת הצדדים) לעצור את המשיב עד לתום ההליכים נגדו.

3. אשר להליך העיקרי: בדיון מיום 20.11.2014 התקיימה הקראת כתב האישום למשיב ולנאשמים 1-2, ונקבע כי מועד למענה על כתב האישום יימסר לצדדים בהמשך. בדיון מיום 6.1.2015 ביקשה המבקשת ארכה של 30 ימים כדי להגיש תעודת חיסיון ולתקן את כתב האישום בדרך של הוספת עד. בית המשפט נענה באופן חלקי לבקשה זו, האריך את המועד להוצאת תעודת החיסיון ב-20 ימים וקבע דיון ליום 25.2.2015. בשל בקשת בא כוח הנאשם 2, דיון זה נדחה ליום 3.3.2015. בדיון מיום 3.3.2015, בהסכמת הצדדים, הועבר התיק דנן להליך גישור. ישיבת גישור ראשונה התקיימה ביום 1.4.2015; ישיבה שנייה ביום 29.4.2015; וישיבה אחרונה ביום 20.5.2015. ביני לביני, ביום 16.4.2015, התקיימה ישיבת תזכורת בבית המשפט. הליך הגישור לא צלח, ובהמשך לכך, הגישה המבקשת בקשה להקדים ישיבת תזכורת נוספת שנקבעה ליום 23.6.2015 לשם מתן מענה מפורט לכתב האישום ולקביעת מועדי הוכחות. בית המשפט נעתר לבקשתה וקבע דיון ליום 9.6.2015. בשל בקשת באת כוח המשיב נדחה דיון זה ליום 23.6.2015.

4. משמשפטו של המשיב לא הסתיים בחלוף 6 חודשים, לפניי בקשה להאריך את מעצרו מכוח סעיף 62 לחוק

המעצרים בצירוף סעיף 10 לחוק הנוער. לאחר שעיינתי בבקשה ובצירופותיה והאזנתי לצדדים בדיון שהתקיים לפניי באתי למסקנה כי יש להיעתר לבקשה, בכפוף לאמור להלן. בענייננו, מקובלת עליי עמדת המבקשת שלפיה מן המשיב נשקפת מסוכנות גבוהה וזאת בשים לב לעברו הפלילי המכביד הכולל עבירות אלימות, עבר פלילי שצבר חרף גילו הצעיר. כמו כן יש להתחשב בכך שהמשיב ברח מחלופת המעצר המוסדית שאליה שוחרר זמן קצר לאחר שהופנה אליה, ונתפס רק חודש ימים לאחר מכן. יחד עם זאת, דעתי אינה נוחה מקצב התקדמות ההליך העיקרי. מהאמור מעלה עולה כי אף שחלפה כבר חצי שנה מאז שהוגש כתב אישום נגד המשיב - שהוא, כזכור, קטין - טרם התקיימה בתיק ולו ישיבת הוכחות אחת. על כן ביקשתי מבאת כוח המבקשת למסור לי הודעת עדכון בדבר התאריכים שנקבעו לשמיעת הוכחות בהליך העיקרי וזאת לאחר יום 23.6.2014, שבו היה קבוע התיק למענה לכתב האישום. בהודעת עדכון שהגישה המבקשת ביום 24.6.2015 נמסר לי כי בדיון זה החליט בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' סגנית הנשיא ר' לורך) על העברת התיק לטיפול מותב אחר שיקבע מועד לישיבת תזכורת מוקדם ככל הניתן; וכי עד לאותו מועד יגישו הצדדים מענה לכתב האישום והתייחסות לעדי תביעה שניתן לוותר על זימונם ועל חקירה נגדית שלהם. מעיון בפרוטוקול ומהחלטה עצמה לא עולה הטעם להעברת הדיון למותב אחר. מכל מקום, תוצאת העברת התיק לשמיעה לפני מותב אחר חרף התמשכות ההליכים בתיק זה היא כי בנקודת הזמן הנוכחית, למעלה מחצי שנה לאחר כתב האישום, עוד לא התקדם התיק ולו במעט, ואף טרם קבועים בו מועדי הוכחות להמשך. ויודגש: דומה כי הטעם לעיכוב בשמיעת המשפט נעוץ בעיקרו בהליך גישור שהתקיים בין הצדדים. כפי שהזדמן לי לציין לאחרונה, אף בהתקיים הליך גישור, שומה על בית המשפט הדן בהליך העיקרי להוסיף ולקדמו, שמא הליך הגישור לא יצלח - ומקרה זה הוא שיוכיח (ראו והשוו בש"פ 4094/15 מדינת ישראל נ' בן שימול, פסקה 3 (17.6.2015)). לכך יש להוסיף כי כעולה מהפירוט לעיל, במהלך קרוב לחודשיים נפגשו הצדדים לשלוש ישיבות בלבד.

5. בנסיבות רגילות הייתי מורה על שחרור המשיב לחלופת מעצר לאלתר. אלא שכאמור לעיל, מן המשיב נשקפת מסוכנות הנובעת הן מהמיוחס לו; הן מעברו הפלילי; הן מן העובדה שברח מחלופה שאליה שוחרר. באיזון בין השיקולים האמורים סבורני כי אף שנקודת האיזון נוטה בשלב זה לעבר זכותו של המשיב לחירות, בשים לב לכך שכעת לפתחי בקשת הארכה של מעצרו לאחר 6 חודשים שבהם טרם החל למעשה ההליך העיקרי, יש להידרש לבחינת חלופות אפשריות בתסקיר. אני מורה אפוא לשירות המבחן לבחון, תוך 15 ימים, את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, בין אם בדרך של שחרור למוסד נעול, בין אם בדרך של שחרור למעצר בית מלא בפיקוח אלקטרוני. בהקשר זה אעיר כי ער אני לכך שבשלב המעצר עד תום ההליכים מצא בית המשפט המחוזי כי לא ניתן להסתפק בחלופת מעצר בבית המשיב, וזאת בנתון להערכת שירות המבחן ביחס לקשיים שבשחרור המשיב לביתו. סבורני, עם זאת, כי אם לא תתאפשר שליחתו של המשיב למסגרת מוסדית סגורה, שהיא בעיני - על רקע בריחתו של המשיב מן החלופה הקודמת - החלופה המועדפת, משהשתנתה נקודת האיזון כאמור בשלה העת גם לבחינה נוספת של האפשרות לשחררו לביתו.

6. אני מורה אפוא כלהלן: מעצרו של המשיב מוארך ב-45 ימים החל מיום 19.6.2015 או עד למתן פסק דין בת"פ 42804-11-14 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם. שירות המבחן יגיש תוך 15 ימים לבית המשפט המחוזי תסקיר משלים שיבחן את החלופות האפשריות בענייניו של המשיב, כאמור לעיל. ככל שבית המשפט המחוזי ימצא כי החלופה שהוצעה הולמת, יורה על שחרור המשיב ממעצר ויקבע את תנאי השחרור לפי שיקול דעתו.

ניתנה היום, ח' בתמוז התשע"ה (25.6.2015).
